

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Libertatea convingerii.

Sibiu, 4 Novembre n.

Nu e tocmai mult de când gazele patriotice ne vesteau cu óre-care bucurie, că vicecomitele din comitatul Timiș, în Banat, a ordonat cercetare severă în cercurile electorale, în cari la alegerile efectuate în luna trecută s'au ivit tendențe, mișcări și agitațiuni — naționalistice.

La câteva zile a venit însă un alt comunicat, care ne spunea, că cercetarea a fost sistată, fiind-că nu s'a putut constata nimica în direcțiunea indicată.

Cam iute a mers lucrul, și cu celebritate uimitoare a fost făcută cercetarea, dacă atât de grabnic a putut fi făcută constatarea, că agitațiuni naționalistice n'au fost la alegerile de curând efectuate, nici într'unul din cercurile electorale ale comitatului Timiș. Și ne-am puté felicita, pe noi, țera și guvernul, dacă toate afacerile administrative s'ar rezolva atât de prompt și cu atâta grabă, — ca cercetarea din întrebare, — fie în comitatul Timiș, fie în ori-care alt comitat din țară.

Dar' cum știm că administrațiunea în țera noastră are iuțela melcului, mai curând ne vine a crede, că cercetarea din întrebare *nici nu s'a finit*, pentru-că s'a cam pripit vicecomitele comitatului Timiș. Cercetarea ordonată n'a avut nici un temei, de aceea a trebuit să fie contramandată și ascunsă sub masca că *nu s'a putut constata nimica*.

Ce adevărat se se fi constat??

Dacă scopul era să se scótă la iveală lucruri compromițătoare pentru alegători: cercetarea putea să fie ținută în dragă voce și cu totă severitatea, pentru-că accentuarea, că alegătorii țin la naționalitatea sa, fie el Român, Șvab sau Sârb, — dat fiind că naționalitățile acestea dau contingentul în comitatul Timiș, — nu e lucru compromițător sau contrariu legilor și ordinii publice, precum nu formeză crimă, delict sau transgresiune nici aceea, când alegătorii pune în vedere candidatului că numai sub condițiunea aceea îi dă votul, dacă la locul potrivit, unde are glas și vot, va căuta se 'i apere naționalitatea și interesele naționale.

Și dacă vicecomitele comitatului Timiș sub forma *acésta* a înțeles aparițiunile și agitațiunile naționalistice, ivite la alegerile trecute pe teritoriul comitatului seu, — atunci bine le-a înțeles; pentru-că manifestațiuni de aceste se vor fi ivit pe mai multe locuri, tot așa ca și în comitatul Timiș, — dar', cum am spus, ele nu formeză obiect de cercetare disciplinară sau penală, pentru-că nu stau în contradicțiune nici cu legea nici cu rațiunea.

Stau însă în contradicțiune cu — *sistemul*; și probabil că din acest motiv se ținea cercetarea ordonată, — dacă nu venea cumva un vânt domol de sus, ca domnul vicecomit al comitatului Timiș să nu se blameze cu astfel de lucruri, cari mai târziu pot să fie cu mult mai neplăcute decât acum, când lumea nu le cunoște în adevărata lor ființă.

Casul, în sine luat, puțin ne împórtă; și póte că tot atât de puțin împórtă el și pe vicecomitele din Timiș,

pentru-că mandatele câștigate în cercurile în cari era să se țină cercetarea sunt tóte protestate și atacate cu petițiuni, prin urmare nu administrațiunea, ci forul suprem judecătoresc va avé să constate acum dacă ele sunt curate sau pătate, dacă sunt câștigate pe cale legală sau prin agitațiuni, și dacă agitațiunile au fost naționalistice, permise sau oprite de lege?

Ne împórtă însă foarte mult faptul, că și acum, în era poreclită a „legii, dreptului și dreptății”, tot mai sunt comitate, și încă din cele de frunte, ca Timișul, în cari *pe tema națională* pot fi ordonate cercetări, atunci când vreau cei din fruntea comitatului, și prin urmare pot fi puse la cale și urmăriți, persecutați și șicanări în contra tuturor acolora, a căror convingere politică din întâmplare nu e pe gustul domnilor de la comitat.

Nu credem că guvernul actual se solidarizează cu astfel de proceduri; și de dorit e să nu se solidarizeze, pentru-că de la ele nu e decât un pas până acolo, unde ne-am mai aflat, anume: că alegătorii erau închiși în grajduri, ca vitele, cu zile mai înainte de alegere, ear' în ziua alegerii întré bajonete erau duși să-și dea votul pentru candidații domnilor, — tocmai în comitatul Timișului.

Cel-ce nu vrea reîntórcerea acestor vremuri de rușinătoare aducere aminte, nu póte să voiască deci nici aceea, ca alegătorii să fie trași în cercetări și persecutați pentru-că la alegere s'au manifestat așa cum le dictéza inima și convingerea, *în spirit național*; și astor-feliu de șicanări, — vină ele din orice parte, — guvernul ar trebui să le pună capăt, odată pentru totdeauna. Pentru-că primordiala condițiune pentru libertatea alegerilor este — *libertatea convingerii*.

Adresa. În ședința de astăzi, Luni, a dietei magiare, va fi cetit de nou mesajul de tron și se va alege o comisiune, care se compună proiectul de adresă, care apoi în decursul săptămânei ce vine va fi pus la ordinea zilei. Discuțiunea asupra adresei se proceșce a nu fi lungă, cu tóte că fie-care partid va presenta adresă separată. Înainte de a intra dieta în discuțiunea asupra adresei, ministrul de finanțe va presenta budgetul și și va face esposeul obicinuit.

Noul president. În ședința de Joi a dietei magiare contele *Apponyi* a fost ales president al camerei, cu mare însufățire. A avut contracandidat pe kossuthistul *Komjatty*, care a intrunit însă numai 34 de voturi. Contele *Apponyi*, ocupând imediat scaunul presidențial, a rostit un frumos discours de întroducere, în care a accentuat necesitatea respectării libertății cuvântului, și a promis, că în direcțiunea acésta nu va suferi să fie scurtat nimeni în dreptul seu, pentru că parlamentul datorită are să asculte ori-ce părere dela cei îndreptății să vorbescă, fie părerile acestora ori-cât de neplăcute. Aci nobilul conte, dacă nu greșim, a făcut alușiune la puținii deputați naționali din dietă, pe cari i a luat din vreme sub scutul seu și în apărare în contra șovinismului magiar. Contele *Apponyi* va fi numit zilele acestea consilieriu intim al Maiestății Sale.

Visita. Marele ziar francez „Le Temps” comentând visita Marelui duce *Mihailu Nicolae*, făcută Monarhului nostru, constată, că în general visita acésta e considerată în cercurile diplomatice ca o nouă garanție de pace, în deosebi în Orient, în Macedonia, în Armenia, în Creta, etc. Mai mult. În cercurile foarte bine informate, visita acésta e considerată ca un demers personal al împératului *Nicolae II* pentru a asigura pe domnitorul nostru asupra politicii Rusiei în Balcani și spre a-i confirma, póte prin o scrisoare autografa, acordul verbal intervenit întré cei doi suverani sau între ministrii lor cu ocazia întrevederii de la Pet-rsburg în primăvara anului 1897. Se mai crede — ceea-ce se pare cam risicat — că visi a acésta a provocat un schimb de idei întré Monarhul nostru și Marelui duce și în privința intereselor comune ale Austro-Ungariei și Rusiei în fața viitoarelor tratate de comerciu ale Germaniei.

Pactul. Ministrul-president *Szell* și ministrul de finanțe *Lukács* vor merge în decursul săptămânei acesteia la Vena pentru a lua înțelegeri cu guvernul de dincolo în chestia reînnoirii pactului vamal-comercial. Punctul de vedere al guvernului ungar ar fi în chestia acésta, după cum ne spun ziarele magiare, acela, ca până la expirarea termenului pactul să rămână așa cum a fost legat din partea actualului guvern magiar, și să nu se facă nici o modificare în el, — dar' să fie ratificat și din partea parlamentului austriac. Tocmai aci e greutatea! Reichsrath-ul austriac nu-l va ratifica.

Cincizeci și cinci. Ziarele patriotice din capitală ne spun, că până acuma cincizeci și cinci de mandate au fost atacate cu petițiunile de cassare, din motivul că alegerea n'a fost făcută conform dispozițiilor legii. Curia va avé să se pronunțe acum asupra lor.

Prima pertractare meritorială în chestia de alegere, Curia o va ține în 30 Noembrie n. c. Procedura de altcum e următórea: de pe tóte actele înaintate Curiei se fac copii, pe séma Curiei, pe séma dietei și pe séma deputatului, al cărui mandat e atacat; și adevărat în scopul, ca deputatul să știe din cari motive îi este atacat mandatul și să se pói apăra. Se pune apoi termen de pertractare, la care cei-ce atacă mandatul, precum și proprietariul mandatului, au să vină cu dovezile. După terminarea pertractării Curia aduce sentința, care póte fi de trei feluri: petenții se resping cu cererea lor, se ordonéză cercetare la fața locului, sau mandatul se anuleză. În cas că se ordonéză cercetare, cu efectuarea ei vine însărcinat un jude dela tabla regescă, pe teritoriul căreia se află respectivul cerc electoral.

Opoziție nouă. Deputatul și jurnalistul *Bartha Miklos*, întrebat fiind că de ce n'a primit presidenția asupra partidului *ugronist* din dietă, stătătoriu din unsprezece membri, a răspuns că vrea să aibă mână liberă pentru următórea eventualitate: *Szell*, ministrul-president, nu va puté scăpa să nu facă concesțiuni Austriacilor cu ocaziunea reînnoirii pactului vamal-comercial; și atunci o bună parte din partidul guvernamental de acum îi va abziice prietenia și va forma o nouă opoziție parlamentară, sub conducerea lui *Béthy Akos*. La acest partid se vor alătura apoi și *ugroniștii*. De ce nu la *kossuthysti*, cu cari stau în afinitate de principii? Eată de ce, o spune tot *Bartha*. Pentru-că nu numai cei-ce stau în afară de partidul *kossuthist*, ci chiar și cei din partid, nu sunt mulțumiți cu conducerea lui *Kossuth Ferencz* și cu manierile sale, aduse din Italia. S'ab testimoniu pentru fiul tătâne-so.

O propunere nouă.

Gravitatea situației economice a fost accentuată și în mesajul de tron, cu care a fost deschisă zilele trecute sesiunea nouă a parlamentului ungar; ear' ferberea, ascunsă și puternică, n'a încetat a frământa pe cei-ce chemare și datorință au să conducă afacerile publice ale statelor europene. Presa din întréga lume e viu preocupată de eventualitatea unui *résboiu vamal*, și înregistréză cu fidelitate sbuciumările pe cari le fac diferitele guverne pentru a aduce în consonanță interesele statelor proprii cu tendențele de pace, accentuată din tóte părțile ca *necesară*. Dar' cum am spus într'un număr mai recent, fiind-că nici unul nu vrea să cedeze din pretensiuni, — pe lângă tóte dorințele, ca *résboiul economic* să fie evitat, probabil că el totuși va izbucni, și va izbucni provocat de — *Germania*.

Dintré cei-ce mai mult lucréză în direcțiunea, ca pacea să fie menținută și pe terenul economic, și să nu fie provocat un *résboiu economic*, care în urmările sale póte să fie incalculabil, loc de frunte ocupă Italianul *Luzatti*, care și-a dat și-și mai da silințe să lumineze lumea asupra situațiunii în articole scrise cu multă căldură și multă pricepere, espunând în mod convingătoriu tóte efectele rele pe cari le-ar puté avé un eventual *résboiu economic*.

De la el a emanat și propunerea, ca convențiile comerciale să nu fie abzise din partea statelor. Și tot el vine acum cu o nouă propunere. El zice adevărat așa: Deóre-ce chestia convențiilor comerciale e foarte serioasă și intereseză tóte statele, și deóre-ce fie-care stat, gândindu-se la interesele sale și dorind să și-le satisfacă cât mai curând, nu e dispus să ajungă la o înțelegere definitivă cu celelalte state, cel puțin pe calea urmată până azi, *se se întrunescă o conferință internațională, în care să se discute chestia reînnoirii convențiilor comerciale*.

După-ce într'un articol din *Piccolo della Sera* din Triest, arată din nou că neîncheierea de tractate comerciale ar avé de efect izbucnirea unui crâncen *résboiu vamal* și de transport pe căile ferate, numitul Italian zice așa:

— „Cer să se convóce o *conferință vamală*, întré statele direct interesate, după modelul curței arbitrale pentru pace din Haga; conferința să aibă loc înainte de denunțarea actualelor convențiuni, căci după denunțare ar izbucni, pe basa novelor tarife, inevitabil *résboiul*. Cine ar puté să se abțină de la o atare invitațiune?”

Națiunile trebuie să-și deé sémă de enorma răspundere pe care și-o iau, mult mai mare decât își închipuiau, când zic că vor intra în mod corect și cinstit în tratative, după-ce parlamentele vor fi votat nouele tarife vamale. Și să nu se uite, că parlamentele vor fi compuse în majoritatea casurilor din ómeni cărora *li-se va impune* să admită proiectele guvernului. Dacă în urmă guvernele, pentru a puté încheia convenții, se vor depărta prea mult de tarifele votate, parlamentele vor striga: tradare! și vor refusa să voteze aprobarea convențiilor ce se vor fi încheiat.

Dacă, de exemplu, agrarii germani sunt acum atât de neînduplecați, înainte de victorie, cât vor fi de neîmpăcați și de înfuriați când, după-ce vor învinge, se vor vedea înșelați! Și din punctul lor de vedere n'ar avea nedreptate. Trebuie evitat primul pas, trebuie încunjurat răul de la început.

Totul îndemână, ca să se primescă propunerea: să se prelungească tratatele existente până în anul 1904, pentru încercare; să se facă în tratatele existente modificările care se vor crede necesare, dar' să nu se denunțe convențiile. Dacă pe calea aceasta nu se vor pute introduce în convențiuni modificările trebuincioase, atunci va fi timp încă să se recurgă la ultima posibilitate, la ultimul rău, la denunțarea pe baza tarifelor generale, a căror confecționare s'ar amâna deocamdată.

Italianul încheie articolul său, inspirat numai de dorința și iubirea pentru pace, printr'un apel către cancelarul imperiului german, care e puternic și genial și care va găsi de sigur cuvântul necesar pentru a lumina această situație întunecată, punând lucrurile pe un teren mai favorabil.

Dar' în Germania nu se împărțese de loc această dorință a marinimosului italian. Par' că predomină intenția de a se intra mai adânc, tot mai adânc, în negură și încurcătură, cu speranța vagă, că odată, într'un loc, negura se va despica, și va apărea earăși lumina.

Sistemul bisericilor ortodoxe autocefale.

(Urmare.)

4. Sistemul bisericilor autocefale naționale înlesnește mai bine dezvoltarea Bisericilor. Cu cât sunt mai multe centre spirituale, cu atât se dezvoltă mai multă viață și activitate pretutindeni. Grecia veche își datorează dezvoltarea ei uimitoare și extraordinară faptului că consta din mai multe republice independente una de alta, avându-și fiecare viața sa proprie, politică, religioasă și artistică. Atena, Sparta, Teba, Corintul, Samos, etc., erau atâtea centre de viață. Italia în evul mediu și în timpurile renașterii își datorează celorlalte cauze înflorirea ei. Statele ei și orașele cele multe cari duceau o viață democratică, toate erau focare de dezvoltare, progres și civilizațiune. Germania înainte de unire, înainte de 1870, divizată în diferite state, cu capitalele lor, fie-care era un centru propriu de viață spirituală, și trebuie să o mărturisim, că atât din punctul de vedere religios, cât și științific și al artelor era mai în floare de cât astăzi. Nu voim a zice că unirea Italiei și a Germaniei nu era necesară. Unirea aceasta se impunea pentru fortificarea lor națională și militară, pentru-ca să potă rezista contra inamicilor lor puternici, dar' această fortificare și înălțare au plătit-o scump Italia și Germania

prin slăbirea și decadența lor spirituală și intelectuală. Bisericile însă nu urmăresc o fortificare și întărire exterioră, așa în cât să fie necesară o mare concentrare. Pentru dezvoltarea bisericilor este mult mai de folos să fie mai multe centre spirituale bisericesci.

În biserica apusului concentrarea absolută a puterii în mâinile Papei suprimă libertatea și dezvoltarea bisericilor parțiale. Centrul cel mare și puternic apasă greu asupra părților întregului corp și îl condamnă la atrofie. Istoria bisericăscă ne spune că ori în ce parte papismul a fost mărginit și se da bisericilor libertate și conducerea administrativă proprie, acolo, adică în acele biserici, de și papistașe, îndată s'a arătat și a înflorit o nouă viață religioasă și teologică. Și ori-unde această libertate era apăsată și dispără ori-ce independență, decădea și dezvoltarea și viața religioasă și intelectuală. Biserica Francei a înflorit și a produs Bosueti, Pascali, Masilloni, Feneloni și Fleiry atunci când în Franca, sub Ludovic al XIV, s'au proclamat contra Papei și contra despotismului papal faimoșele libertăți galicane, cari dădeau bisericii Francei independență și o administrațiune proprie bisericăscă, cari făceau această biserică ca și independentă și autocefală. De asemenea și în Germania catolică a început a se arăta o dezvoltare mare teologică și un impuls către o nouă viață și dezvoltare religioasă atunci când Iosif al II al Austriei a mărginit puterea papismului în Germania și a dat bisericii catolice germane o ore-care independență și a făcut-o ca și autocefală. Atunci s'au arătat în Germania cei mai distinși teologi: Ian, Danemayer, Scheiller, pe cari i-au urmat Meler, Hug și Kuhn și chiar Hefele, Hircher și Döllinger, cari sunt flăcări Germaniei catolice. Dar' de când în Franca s'au destăințat acele libertăți galicane, ear' în Germania a dispărut ori-ce libertate și independență de autonomie bisericăscă și ori-ce tendință liberală a fost sufocată de Iesuiți și de ordinele și dictamentele directe ale Vaticanului, de atunci a decăzut și a încetat ori-ce viață și dezvoltare teologică și religioasă în aceste țări.

Din contră, observați bisericile protestante, cari se conduc toate de sine. În ele pretutindeni înfloresc știința teologică. Pretutindeni se observă mișcare și viață. Pretutindeni: în Germania, Elveția, Olanda, Anglia, America, protestantismul se află în floare. Aceasta se datorează multelor centre ale protestantismului.

Tot astfel și în biserica orientală. Fiindcă din cauza sistemului bisericilor autocefale sunt mai multe centre spirituale bisericesci (fără ca unitatea dogmatică să înceteze, cum este la protestanți), această va contribui foarte mult în viitor la dezvoltarea și înflorirea bisericilor ortodoxe. Zicem în viitor, fiindcă nu trebuie să pretindă cineva astăzi mare dezvoltare și înflorire a științei teologice la aceste biserici, ținând seamă că în orient și în orientul Europei, din cauzele cari sunt atât de bine cunoscute tuturor, au fost împrejurări excepționale cumplite, cari au împedat și au întârziat dezvoltarea popoarelor bisericilor

ortodoxe. Astăzi însă, când aceste împrejurări pentru cele mai multe din aceste biserici au dispărut, înflorirea științei teologice și a vieții religioase are să revină earăși în țările și bisericile ortodoxe. Multele centre religioase unite într'ele și cu libertatea de acțiune ce este proprie sistemului bisericilor autocefale naționale, ne dau garanța, că în viitor va fi o mare dezvoltare și înflorire a științelor teologice și în genere a vieții religioase. Cu cât vor fi mai multe centre spirituale, cu atât mai mult este asigurată cea mai mare viață și dezvoltare religioasă în viitor. Oare nu învederăm și acesta prin însași natura reală a faptelor întemplate, că sistemul bisericilor naționale autocefale este de mii de ori mai preferabil pentru dezvoltarea viitoare a acestor biserici, de cât sistemul centralizator și despotice al papismului, pe care, este de mirare, cum au dorit și doresc unii să vadă și la noi, sistem care, precum am văzut, împedecă în apus totă libertatea și dezvoltarea bisericilor parțiale. (Va urma.)

Din România.

Un circular al d-lui Kalinderu.

Neobositul administrator al domeniilor Coronei române a trimis zilele trecute circularul agenților domeniilor, prin care le dă instrucțiuni cum să procedeze când lângă inoeli agricole cu țeranii.

În înțelesul acestui circulariu condițiile principale, cari se vor prevedea în inoelile agricole ale Domeniilor Coronei sunt următoarele:

„Fie-care locuitor învoit în moșie cu locuri de cultură, să fie dator a cultiva câte 10 arii cu cânepă și în, pentru care administrația noastră va ara de cu toamnă locurile destinate pentru cânepiște, le va semăna în primăvară cu sămânța sa, privind pe locuitor numai culesul, bătutul sămânței, topitul și melișatul, ear' dijma atât din fuior cum și din sămânță, va fi din două, una.

„Din punct de vedere moral, să înștiințați de cu vreme pe locuitorii, că cei cari trădesc cu femei cu cari nu sunt cununați la biserică și primărie, vor fi îndăturați pe cât se va pute de la ori ce învoială cu noi; în tocmă ca cei cunoscuți ca stăpâniți de patima beției ori a gâlcevii, să știe acestia că le refuzăm ori-ce considerație.

„A se îndatora fie-care locuitor învoit în moșie, să-și împrejmuiească curtea și grădina din jurul casei sale, în care scop, și spre înlesnirea lor, să li-se pună la dispoziție materialul necesar, adică pari și nuiete din curățiturile ce se fac anual în pădure, prin mijlocul dijmei.

Fie-care locuitor învoit, să fie obligat a cultiva cu cartofi, fie la câmp, fie în grădina curții, o suprafață de cel puțin 6 până la 10 arii, cum și alte legume, ca: ceapă, usturoi, varză, morcovi, castraveți, etc., trebuincioase la hrana familiei sale, ear' sămânța de cartofi i-se va da, în primul an, gratuit de administrația noastră.

„Să se oblige, fie-care locuitor învoit, să pună în grădina sa anual, câte un număr de 4 până la 10 pomi roditori, ca: meri, peri, pruni, nuci, etc., cari se vor da gratuit din pepinierile noastre, cu îndatorire de a-i îngriji conform instrucțiunilor ce li-se vor da în acest scop.“

Di Ioan Kalinderu va începe în curând și o mare acțiune în contra concubinajului, care s'a întins în mod îngrijitor în marea masă a clasei țărănești din România. Acțiunea d-sale va tinde la simplificarea condițiilor de căsătorie, căci numai din cauza formalităților numeroase și prea contisitoare ale căsătoriei, țeranii preferă concubinajul.

Revistă esternă

Simptome de revoltă în China. Se raportează din diferite părți ale imperiului chinez, că boxerii earăși dau semne de viață și că e temere de izbucnirea unei revolte noue din partea lor.

Anectarea Cretei. „Times“ are raport din Stambul, că ambasadorul turcesc din Petersburg a raportat sultanului, că anectarea Cretei la Grecia e inevitabilă și are să urmeze cât de curând.

Aplanarea conflictului franco-turc. Intrăgă flota franceză s'a reîntors Vineri la Toulon.

Cum se știe, guvernul dase flotei ordin să plece la Constantinopol. În restimp însă ordinul a fost revocat, de ore-ce sultanul a acceptat să împlinescă toate pretensiunile Francei.

Răsboiul Burilor. Conform unei telegrame sosite la Bruxelles, Delarey a raportat în 24 Octombrie o strălucită învingere asupra oștei lui lord Methuen; mulțime de cară cu prav de pușcă și cu proviant, cum și patru tunuri a luat dela Englezi.

Lui „Rheinisch-Westfälische Zeitung“ i-se raportează din Capstadt, că intrăgă colonia e în revoltă. Dispozițiile stării de asediu sunt puse în lucrare cu totă asprimea. Insurgenții sunt împușcați în masse. Negrilor li-s'au dat arme. Indigenii pustiesc și măcelăresc pe fostii lor stăpâni.

NOUȚĂȚI

Hirotoniri. Azi înaltpreasfinția Sa metropolitul a hirotonit întru presbiter pe diaconul Iuliu Holder, ales paroh în Galomfalăul-mare (tractul Sighișorei), ear' candidatul Iacob Stefea, ales paroh în Seliște, l'a hirotonit întru diacon.

Prelat papal. Canonicele Dr. Vasile Hossu din Blaj e numit din partea papei prelat domestic, pentru meritele câștigate pe teren bisericesc.

FOIȘORĂ

Din trecut.

— Completări la „schitele istorice din anul 1860“, scrise de Dr. At. M. Marienescu. — de Iosif Olariu.

Zilele trecute mi-a venit abia la mână numărul 1. din „Transilvania“, anul 1901, în care am citit niște schițe istorice, scrise de domnul al cărui nume e bine cunoscut publicului românesc, ear' de mine mult iubit, încă din fragedele mele tinerețe, — de domnul At. M. Marienescu.

Am citit și recitit schițele acelea cu mult interes; întâiu pentru-că le cunosc, știam cum s'au întemplat lucrurile, și al doilea, pentru-că această suveniră plăcută din tinerețele mele a fost opera la care am conlucrat și eu, sprijinind mișcarea națională de atunci, așa cum am putut, amăsurat slăbelor mele facultăți spirituale și puteri materiale, — dar' am sprijinit-o!

Când am citit la un loc, în schițele numite, cuvintele fericitei mame a domnului Marienescu, care zicea: „Dragul meu! Au

nu știi tu, că pe Moise Nicoară l'au băgat în temniță pentru-că s'a luptat pentru drepturile Românilor? Lasă-te de acestea, etc.“, — cu lacrimi în ochi mi-am adus aminte de cuvintele ferețatei mele mame, care la 1858, când am plecat dela casa părintească la Domani, ca învățătoriu, mi-a zis așa: „Drăgane! Să nu te puni să scrii ceva pără în contra domnilor, că te vor închide de eu nu te voi mai vedea! Și apoi știi tu bine, Drăgane, cât necaz am mâncat eu de când a murit tată-to, pentru-că tu erai abia de 12 ani, și Gruia numai de două săptămâni“. — — —

Gruia, era fratele meu, al șaselea născut. Pe atunci vacanțele școlilor se țineau în August și Septembrie, cum se țin și acum la Nemții de peste Lăița, — ceva mai culti decât noi. În decursul vacanțelor se ținea apoi în Lugoj cursul sau metoda practică, cu toți învățătorii români din Banatul timișan (așa era numit Banatul în actele oficiale), sub conducerea marelui Român, și învățatului Român, Constantin Ioanovici, consilier școlar ces. reg. și inspector peste toate școlile române din Banat.

La cursul acesta, la metoda practică, de care se interesau mult bărbății noștri de literă, am venit și eu în anul 1858, și veneau

și oșpeți, din locuri chiar îndepărtate. Astfel a venit și dl Marienescu, pe atunci rigorosant, și mi aduc aminte cum a salutat pe conducătorul cursului și pe învățătorii întruniți, cu atâta căldură, încât Ioanovici, bărbat încăruntit pe terenul școlar, n'a aflat destule și potrivite cuvinte cu cari să ne recomande nouă, învățătorilor, pe acest tiner talentat, și înzestrat cu înalte învățături. Aici am legat eu cunoștința personală cu dl Marienescu, pentru-că după nume eu îl cunosc, din „Baladele“ și „Colindele“ sale.

Cursul practic s'a continuat și în anul 1859, cu învățătorii mai bătrâni, și eu tot la cursul practic am legat cunoștința mai intimă și cu regretatul Vasiliu Maniu din București, care mă număra de ceva nemotenie. Pe atunci era notariu în Satu-mic, lângă Lugoj, și era mult persecutat pentru sentimentele sale naționale, cum și pentru scrierile sale literare, în deosebi pentru „Disertațiunea istorică critică“. Și nu era persecutat numai de străini, adică de funcționarii boemi de la prefectura din Lugoj, cari nu puteau să-l sufere nici pe stratele orașului, — și chiar și eu am fost odată martor ocular, împreună cu mai mulți învățători, la o scenă de tot tristă și încopciată cu grave

amenințări, când dela curs l'am petrecut la cuartirul său, — ci era persecutat și de protopopul Dreghici din Timișóra, care scrisese mult în foile sârbesci în contra Românilor și în contra literelor străbune.

Când a vădit Vasiliu Maniu că nu mai pote îneca suferințele și atacurile dușmanilor, a trecut la București, unde a lucrat până la moarte pentru neamul său.

De ce le spun eu acestea? Iată de ce: Când mergeam eu dela Lugoj la Maidan, sau din Maidan la Lugoj, totdeauna cerețam pe tata lui Maniu, care trăia pe atunci ca negustoriu în Oravița-română.

Tata Maniu, cum îi ziceam eu, mă iubea ca pe un fiu adevărat al său, și totdeauna mă îndemna să trec la București, că Vasilie are să-mi caute un loc, ca să pot trăi domnesce. Și mi zicea: „mă, dacă ași fi eu numai cu zece ani mai tiner, n'aș mai sta în Oravița!“ — — —

Am ascultat de sfaturile date, și pe la finea lui Octombrie 1859 am dat petiție la locotenența din Timișóra, ca să capăt pașaport pentru principatele române, — cum se numeau atunci cele două țări românești, Moldova și Muntenia, — dar' am primit răspuns amenințatoriu, ca nu cumva să fac încercarea

Programul concertului domnișoarei Elena Cunțan anunțat deja de foia noastră este următorul:

1. I. G. Dima a) „Cântecul păstorului“
b) „Pe când soroarele de vară“ c) „Seguidila“
2. H. Vienstemps: „Grand concerto“, Es dur Op. 10 p. violină.

3. M. Bruch: Arie aus Odysseus: „Penelope ein Guido wandirkend“.

4. Guido Papini: Aria de Tomasso Giordani: „Caro mio ben“.

II. 5. a) Iohann Brahms: „Din Mainacht“.
b) Schumann: „Frühlingsfahrt“ c) Schubert: „Ganymed“.

6. a) Saint-Saëns: „Le Cygne“, Extrait de Carnaval des Animaux, b) Wieniawski: Romanze aus dem zweiten Violin Konzert, Op. 22

7. Rossini: Aria de Tancredi: „Oh patria“.

Bilete de intrare se vând cu începere de luni în 4 Novembre a. c. dela orele 8 dimineața, până în ziua concertului (la orele 5½ p. m. la librăria G. A. Seraphin (Strada Cismădiei) și sera la casa).

Prețul locului I. 3 cor., II. 2 cor., III. 1.40 cor., loc de stat 80 fil.

Începutul la orele 7 sera.

Ninsori pretutindena. Nu numai în jurul Sibiului, ci și prin alte părți ale țării a ninsă finea sâmbăni trecute. Pe cele mai multe locuri însă zăpada s'a topit în scurt timp.

Accident la casele lui Gozdu. În locul clădirilor vechi ale fundației Gozdu, din Budapesta, fundațiunea clădește alte nouă, de pe edificii cu câte trei etaje. Sâmbăni trecută un lucrător ocupat în catul al traile, din nebagare de seamă a lunecat de pe sechele și cădând jos și-a frânt un picior. Neierocit a fost dus în spital.

Post de notariu. În Berliște (cercul Iam) e de ocupat postul de notariu-adjunct. Termen de concurs 10 Novembre. Detate 900 corone salariu și 100 corone rețut de cuartir.

Proces de presă. Procuratura din Segedin a intentat proces ziarului german „Gross-Kikindaer Zeitung“ pentru un articol „Școala în serviciul magiarisării“, reprodus din „Deutsche Tagblatt für Ungarn“ din Timișoara. Motivul: agitație naționalistă.

Societatea de lectură „Ioan Popasu“ a elevilor dela institutul teologic pedagogic gr.-or. român din Caransebeș s'a constituit în 7 Octombrie 1901 st. v. în următorul mod: președinte: Dr. George Dragomir profesor de teologie; vice preș. Ioan Tătuțiu teol. c. III. notariu I: Cornel Bro teol. c. III, notariu II: Ioan Terfaloga ped. c. IV. bibliotecariu: Fortunat Murășan teol. c. II. cassariu: Pavel Popescu teol. c. II. controlor: George Drăgoiu ped. c. IV. vicebibliotecariu: Miron Popovici ped. c. III. În comitet: Traian Călușan teol. c. III. Moise Matroni teol. c. III. Ioan Ovesăca teol. c. II. Fortunat Murășan teolog c. II. Ioan Andreescu teol. c. I. Valeriu Ilojovan teol. c. I. Const. Petra ped. c. IV. Ioan Marilla ped. c. III. Pavel Bogoevici pep. c. II. și George Secoșan ped. c. I.

să trec în România, pentru-că voi fi asentat ca — desertor.

Am amănat deci pentru mai târziu trecerea mea în România, după-ce voi trece întâiu de anii miliției. Mai târziu însă mi-am schimbat planul de desăvârșire, după ce comunicându-l d-lui Marășescu, asupra mi-a spus următoarele: „Frate Olariu: Cumnatul lui Cura mi-a fost conșolariu la Viena și mi-a oferit un post de profesor în București, dar' nu l'am primit; pentru-că dacă toți vom trece dincolo, la posturi bune, cine să rămână cu frații de aici“?

M'a convins și — am rămas aici.
(Va urma).

Vorbe înțelepte.

Mai fericit este săracul care are sfârșit bun, de cât bogatul care mure în hula și blastemul lumii.

Mai bine să-ți petreci ceasurile singur de cât în adunare rea.

Nu înfrunța pe nimenea în nenorocire; căci întâmplarea e comună și vremea cea viitoare nu se vede.

Nu înfrunța pe nimenea nici odată, plăcerile să-ți fie nevinovate și drepte, și vorbele potrivite cu ele.

Piese de 10 cor. în aur. Banca austro-ungară a început încă de Vineri să pună în circulație piesele de zece corone în aur. Filialele băncii încă au căpătat deja îndrumările de lipsă în sprința acăsta.

Reforma legii comerciale. Ministrul Hegedüs a adresat camerelor comerciale circulariu în care spune, că are intenția să modifice legea comercială. Modificările se vor referi deosebi la înprotocolarea firmelor, având acăsta să fie controlată și ținută în evidență din partea autorităților industriale. Tot aceste autorități vor avea să raporteze tribunalelor schimbările obvenite în statul firmelor și în statul personal al comercianților și industriașilor.

„Alegerile libere“ În congregația de Mercur a comitatului Nyitra un domn Mérey Lajos a făcut propunere, ca congregația să-și exprime scandalizarea față de faptul, că „din cauza indolenței și dispozițiilor necorespunzătoare ale organelor administrației publice, în cercul Senitei și al Vêrboului au fost aleși la alegerile dietale deputați vorbitși“. Întru sprințarea propunerii a vorbitși „contele Eszterházy János. — Deci „alegeri libere“, dar' să se facă pe pofa șovinistilor. Vorba lui Conu Leonida al lui Caragiale: Dacă e să fie revoluție, apoi fie, dar' să nu conturbe ordinea publică.

Pensia honveților din 48. Ministrul-președinte Széll a hucuidat, cu începere de la 1 Novembrie 1848-49: sublocotenent Szász-Görb 504 corone, locotenent Fridl Mátyás 552 corone, căpitan Psikál Máté 624 corone (acăsta e un moșneg de 90 ani) gzerarii Borádi Iózsef și Kisfaludi Lajos câte 72 corone, caporalii Tamásy Iózsef, Böckel Károly și Czákó Iózsef câte 96 corone, serg. de artilerie Szucsaky Imre 144 corone. De artilerie 816 corone a fostului vicecolonel K. Horváth Ignáz, decorat cu medalia de războiu, și urcat'o la 2632 corone. Tot atunci a licuidat și generalului Czetz (acum în Brazilia) pensia de 4000 corone la an.

Alegere de vice-notariu. În 31 Octombrie s'a făcut alegerea de vice-notariu în Cîrpinia, post de sinestatatoriu, înființat acum de curând. Actul alegerii a fost condus de protopretorul Mercurei. Dintră concurenți a fost ales cu aclamațiune candidatul Cornel Muntean, originar din Cricău.

Cai pentru oștea din Africa. Generalul entrol Tomson a sosit la Fiume pentru a controla imbarcarea cailor destinați pentru oștea lui Kitchener. În termen de zece zile vor pleca din Fiume trei corăbii cu cai cumpărați spre acel scop, ducând cu ei 2500 de cai. De la Fiume generalul va pleca în Rusia, unde Englezii au cumpărat 10.000 de cai.

Pentru curarea racului. Imperatul Vilhelm a renumit pe profesorul Ehrlich din Francfurt, recercat bacteriolog și chemician fiziologic, ca de aci încolo să-și consacre activitatea exclusiv pentru studiul bolii cancerului și afele moduri de curare. În urma acestei recercări Ehrlich și-a modificat laboratorul în scopul studiilor ce are să le facă asupra cancerului.

Liga femeilor franceze. Femeile din Paris au ținut Vineri o mare adunare, cu care ocaziune s'au constituit în „liga femeilor din Francia“. Scopul ligii e, ca la proximale alegeri dietale să agite în favorul candidaților partidului conservativ. Adunarea a fost președată de admiralul Cuverville.

Decorația și miseria. Un oficial de postă din Rusia era să fie decorat zilele trecute cu ordul „crucea de argint pentru merite“. Cum însă în Rusia decoratul are să se solvâcă anume taxă, amăsurat însemnătății ordului, poștașul încă trebuia să solvâcă pentru ordul seu șapte ruble. Când comisiunea i-a adus ordul și voia să-l pună pe pept, bietul poștaș a privit lung la ord, apoi l'au podidit lacrimile. În urmă a zis comisiunii următoarele: „Plâng din cauză că trebuie să plătesc șapte ruble pentru decorație, ear' a acasă am șese copilași, flămânzi. Permiteți-mi să nu primesc decorația. — Și i-au permis.

Știri mărunte. În Bosnia foarte mulți soldați din regimentul 86 sunt bolnavi de lungore (tifus); nu e zi, în care să nu se bolnăvescă șese până'n opt soldați. — În Belgrad va începe în curând să apară un ziar turcesc, redactat de Ejub Susli. Scopul ziarului e să aperse interesele turcesci în Sârbia. — În gara Várârhely-Kutas (la Segedin) un tren de povară a buit pe un alt tren ce stătea în gară; douzeci și cinci vagoane și locomotivele au fost sfărâmate. Oameni nu s'au locomotivului. — Despărțământul Oraștie al „Asociațiunii“ va țină adunare generală în Bobalna la 21 Novembrie st. n.

Femeia creștină.

„Femeia ta ca o vie rodită în laturile casei tale. Fii tăi ca nisce odrasle tinere de maslin împrejurul mesei tale. Eată așa se va binecuvânta omul cel ce se teme de Domnul“.

Psalm 127.

Sânta scriptură, în cartea Facerei, ne spune lămurit, că pedepșa pusă de Dumnezeu asupra femeii, a fost cu mult mai grea de cât aceea pusă asupra bărbatului. Ea 'a grămadit asupra femeii multe suferințe și suferințe, cu cari avea să lupte p'acem pământ, însă Domnul nostru Iisus Christos Mântuitorul, a răscumpărat-o cu scump sângele său, a adus-o la starea cea dintâiu, a reabilitat-o. Deci recunoștința ei trebuie să fie proporționată, dacă nu echivalentă cu binefăcerea ce l'au dumnezeesc revărsată asupra ei. Caci, ca să nu întindem mai mult vorba, să ne întrebăm: Ce era femeia mai înainte de venirea creștinismului? Ce este azi în părțile unde Sânta Evanghelie n'a pătruns încă? ... Nimic mai mult de cât încătușată în robie și foarte degradată, ba încă se discută dacă mai are și suflet. Nici într-o parte, pe nicăiri, nu i-se recunoștea nici un rang, nici o demnitate.

După ivirea și propoveduirea Sântei Evanghelii, acea situațiune vrednică de plâns a femeii se schimbă. Lăpădarea Evei dispără la venirea pururea feciorei Maria, tot așa după cum se perde întunerecul la ivirea zorilor dimneței. *Ofemei, — zice Sântul Irineu, — dădu-se omului să mănânce din ruda pomului morții, o altă femeie i dădu să mănânce din rodul vieții.*

După era răscumpărării din morțe, două căi stau deschise înaintea femeii: una calea *Mariei* și alta calea *Evei*. Întră aceste două căi nu mai este o altă cale la mijloc. Dacă apucă pe una din căi, femeia alunecă după pilda mamei care a dus la crimă, — pe povârnișul nenorocit al necinstei și al ocărei. Dacă apucă pe cealaltă, va urma pilda femeii nepătate și se înalță p'ă această cale până la cele mai înalte culmi ale desăvârșirii morale. Ea urmază, ducând la infinit viața Evei, când răspândește împrejurul ei influințe primejdioase, și merge din ce în ce spre mai bine, când propoveduesce viața Mariei, înălțându-se prin propriile sale virtuți.

Dacă ea se va învrednici acestei din urmă condițiuni, atunci ea va fi vrednică a fi numită, ca și femeile din Evanghelie, cele dintâiu tovarășe ale Mariei. Ele întrupază în sine simburile sfințit al apostolatului latin; ele sunt împreună lucrătoarele viei ale operei răscumpărării. Așa, că un părinte al operei noastre biserică, foarte bine le-a caracterizat și nu s'a temut deloc a le decerne chiar titlul de *Evanghelistele Evangheliștilor*, pentru-că 'ntr'adevăr, aceste femei, întrepide și generoase, adunate împrejurul Mariei, la piciorul crucei, au trecut preste timiditatea femească și au avut ne mai povestitul privilegiu d'asta vesti învierea Domnului nostru Iisus Christos, sfinților Apostoli și chiar lui Petru.

Deci, acest simburile de apostolat al sântelor femei, a existat și există totdeauna în sf. biserică. Ele *femeile creștine* păstrează în depositul sacru al inimii lor, după pilda sântei Feciorei Maria, semințele pietății creștine, ele rivaliză în mărinimie cu mucenicii, după cum a fost sânta mucenită *Tecla* († 104) sânta mucenită *Ecaterina* († 305), în zel egale cu apostolii, cum a fost mironoșița *Maria Magdalena*, care a vădut întâiu pe Domnul după înviere, și sunt mari în lăpădarea de sine, după cum a fost sânta cuvioasă *Eufrosina* († 410) care a viețuit într-o mănăstire de bărbați sub numele de *Smaragd*, necunoscută, 56 de ani. Fără îndoielă, neplinirea datoriei lor nu se practică la vedere, în viața publică; este nevădută, e tainică, dar' ne 'nteruptă și în lunga sa acțiune p'etrunde isbânditoare printră toate piedecile, culegând laurii biruinței.

Istoria hăsa ori cămărturisescă acest adevăr: *La casa iar eveniment mare al lumii, a trebuit să fie o femeie.* Și ca să nu cităm aici de cât numai nune cunoscute de toți, să ne aducem aminte de misiunea sântei *Elena*, care a descoperit vechile ruine ale Ierusalimului și a împărțit căldura credinței

sale, fiului său, sântului Marelui *Constantin* Dar' dacă am lăsa la datoria ei cătră patrie creștine și venim la datoria ei cătră patrie, vedem că pe câmpul de bătae, mama marelui nostru *Stefan* reînsoție pe fiul său, în mijlocul nopței a-și aduna armia 'mprăștiată, și scântea aprinsă de ea în inima fiului, răspândi numai de cât taberile vrășmașilor. Strălucita *Monica*, mama dicitului *Augustin*, după sfaturile sale, făcu din fiul său marele oracol al Teologiei. În istoria lumii de am întra, vedem că în zilele de grea cumpănă ale sântei noastre biserici, câte o figură femească înflăcărată de dragoste cătră credința și patria strămoșească, nu se dau în laturile de ascuțitul sabiei, numai și numai pentru salvarea credinței și a patriei.

Dar' unde ne-am oprî dacă am consulta scrierile monastice? Ce lucruri minunate s'ar înfățișa ochilor nostri, dacă perdăna care acopere sanctuarele virtuții ne-ar lăsa să zărim marile inimi închinat lui Dumnezeu? Lumea nu cunosc pe de ajuns lupta acestor ființe și adesea le desprețuesce. Și cu toate acestea, ce înfrurire fericită ne exercită ele pe pământ prin comunicațiunile neîntrerupte ce înțrețin cu cerul! Impărați, patriarhi, regi, prințipi, măestri ai cuvântului și ai științei, nu încetară altădată de a recurge la ele, spre a asculta lecțiile lor de dumnezească înțelepciune. Elanul ce ele au dat amărei creștinesci, nu se va întrerupe nici odată. Și lucrările ce au inaugurat se răspândește încă în zilele noastre, cu o îmbelșugare netescmărită.

Spre a învedera acăsta nu ne trebuie mai mult decât să ne aducem aminte de domnițele și jupănesele, eunoscute în istoria bisericei române, cari își vindeau ghiordane, cercei și brațele, spre a completa suma trebuincioasă la zidirea cutărei și cutărei biserici.

Câte alte femei, necunoscute și chiar nebagate în seamă aici pe pământ, dar' destul de bine cunoscute lui Dumnezeu, se alipesc ca nește verigi la lângă alți, înaintea ca inelele de aur, la acest lanț trântor la al cărui capăt se află sânta Fecioră Maria! Acesta este un punct foarte pronunțat și justificat de istorie, că toți omenii chemați a conduce o mișcare a lumii, au trebuit să aibă ca ajutătoare oarecari femei de elită, și nimic însemnat nici-odată s'a făcut în decursul veacurilor fără cooperarea lor.

D-zeu li-a dat lor trebuința devotamentului și inteligența carității, virtuți sublime depuse în inimile lor ca în ale sântelor femei din evanghelie și ca în ale apostolilor. Ele se regăsesc în mijlocul tuturor marilor lucrări ale bisericei, tot așa după cum ele se ved priveghează lângă leagănul tuturor copiilor, dela etatea cea mai fragedă a ivirii lor pe pământ.

Cei-ce au cetit istoria, au demonstrat că în toate vârstele existenței sale, femeia va grămădi una peste alta laudele și bunățile adorabilului ei destin; și dacă în această lume numele ei rămâne fără strălucire, poameirea sa va fi nemuritoare, ca și a *Corneliei* mama Grachilor, ca și al sântei mucenice *Efrosina*, și ca să nu înșir mai multe: ca și al sântei împărătese și întocmai cu Apostolii *Elena*; căci urmașii o vor înscrie în cartea vieții, și lumea acăsta va transmite urmașilor binecuvântările dumnezeiesci, cari întemeiază familiile și întăresc societatea, cimentând din ce în ce mai mult pe locuitorii aceluiași Stat.

Cărți și reviste.

„**Calendariul poporului**“ pe anul comun 1902 (Anul XVII). *Sibiin*, editura și tipariul „Tipografiei“, societate pe acțiuni. Pe lângă datele calendaristice cuprinde: cronologie pe 1902, domnitorii statelor, poște în afaceri de postă și telegraf, competențe de timbru și taxe, *revașul*: cu însemnări despre toate întâmplările mai însemnate petrecute în anul acesta, apoi novelete, poezii, însemnarea târgurilor și câteva ilustrațiuni, întră cari portretul lui *Teodor Mihali*, al președintelui *Mac Kinley*, al președintelui *Kruger*, al regelui *Edward VII.*, etc.

„**Calendariul poporului**“ costă 20 cruceri + 5 cr. porto postal.

[223] 1—3

Concurs

In urma rezoluțiunii Preaveneratului Consistoriu arhidieceșan Nr. 9677/1901 școl. urmând a se întregi postul al patrulea de învățător la școala noastră din Avrig, se escrie concurs cu termen de 15 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salariu fundamental 600 cor.
Relut de cuartir 40 cor.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și înainta cererile lor concursuale, instruite conform normelor în vigoare Preanonoratalui oficiu protopresbiterial gr. or. al Avrigului, în termenul indicat.

Din ședința extraordinară a comitetului parochial, ținută în Avrig la 18 Octobre 1901.

Ioan David
președ. comitet. par.

Ioan Racotă
notariul comitet. par.

Nr. 639/901
Văcut!

Ioan Căndea
protopresb.

Nr. 854—1901

[222] 3—3

Concurs

In sensul veneratului ordin consistorial din 24 Iulie a. c. de sub Nr. 6489 Bis. pri. acesta se escrie concurs pentru întregirea parochiei de clasa a III-a *Măguri*, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate la cōla B. pentru întregirea venitelor preoțesci dela stat.

Doritorii de a concura la acest post au a-și așterne suplicele lor în termenul susindicat subscrisului oficiu, fiind instruite conform normelor în vigoare, și a se presenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare înaintea alegătorilor pentru a celebra și cuvânta.

Oficiul protopresbiterial rom. gr. or.
Cluj, 30 Iulie 1901.

Tulliu Roșescu
protopresbiter

Nr. 354—1901

[220] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de paroch din parochia de clasa a III-a *Cheuchis*, prin acesta se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea dotațiunii preoțesci de la stat.

Concurenții la acest post au a-și așterne petițiunile instruite conform normelor legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis și a se presenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserica parochială, spre a-și arăta desteritatea în cântări respective a celebra și a cuvânta.

Deeș, 10 Octobre 1901.

Oficiul protopresbiterial al tractului gr. or. Deeș.

Teodor Hermann
protopresbiter

Fotografiile grupurilor

(6 bucăți cu grupuri diferite), cari au luat parte la „Petrecerea poporală“ aranjată în 9/22 Septembrie 1901 de „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ se efectueșc în opt zile dela data primirii comandei cu prețul de **3 corōne** bucata (măr. 48/32) plus pachetare și porto postal prin *****

* **Librăria Tipografiei arhidieceșane.** *

Povești pentru anul prim școlar.

Lecțiuni după treptele formale

de

Dr. Petru Șpan.

Se pōte procura cu prețul de **1 corōnă** dela

Librăria Tipografiei arhidieceșane.

A eșit de sub tipariu în Tipografia arhidieceșană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Librăria arhidieceșană în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză neagră **9.50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

La Librăria Tipografiei arhidieceșane din Sibiu se află de vânzare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere ștrăbune, cu binecuvântarea Inaltpreasânției Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnita de tōte zilele. — Polunoșnita Sâmbetei. — Rânduēla Utreniei — Ciasul dintâin, al doilea și al șeselea. — Rânduēla Obedniței. — Ciasul al nouēlea. — Rânduēla Vecerniei. — Pavcernița cea mică și cea mare. — Slușba sfinței eumincături. — Cinstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierii, Bogorodicițele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morților. — Troparele preste sêptēmână. — Troparele și Condacele sfinților de obște după rânduēla Sinacariului. — Bogorodicițele troparelor ce se cântă preste tot anul la Vecernie și la Utrenie. — Sinacariul pe tōte lunile. — Pășchălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începēnd cu anul 1901 până inclusive 1952. — Esplicare despre rubricile Pășchăliei și folosirea acelora. — Insemnarea cum se ceteșc Evangeliile Voscesnelor dela Dumineca întâia după Rusalii, a tuturor sfinților, până la a cincia Duminecă din Postul mare, preste tōți ani.

Format octav, 397 pag. Prețul: broșat **2 cor.**, legat în pânză **2 cor. 40 fil.**, legat în piele roșie cu copcii **4 cor.**

Op premiat de Academia Română.

Semințe
din
Agrul lui Christos.

Cuvântări bisericesci

de

Zacharia Boiu,
asesor consistorial, protopresbiter etc.

Cu binecuvântare arhierescă.

Tom. I.: **cuvântări la tōte Duminecile de preste an.**
„ II.: **prasnicele și sêrbătorile, precum și la casuale bisericesci.**
„ III.: **cuvântări la immormētări parastase etc.,**

Prețul fiecărui tom **3 corōne** și porto postal.

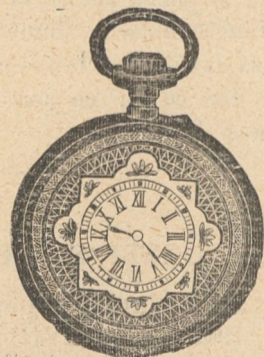
Se află de vânzare la **autorul** și la

Tipografia și librăria Arhidieceșană Sibiu

Orolōge de pārete și deșteptătōre dela 1 fl. 50 cr. în sus.

* Numai marfă bună și solidă. *

* Prețuri eftine, garanție consciențioșă. *

Orologiu de dame de argint veritabil, mărime 30 mm., 5 fl. 50 cr.

Orologiu de domni, aceeași calitate, mărime 50 mm., 5 fl. 50 cr.

Orologiu de domni sêu de dame, aceeași calitate, cu capace duplu, 7 fl. 25 cr.

JULIUS ERŐS

SIBIU

Strada Cisnădiei Nr. 3.

Cel mai mare deposit de orolōge, juvaericale, aurării și argintării din Transilvania recomandă eftin și bun tōte produsele ciasornicăriilor, juvaergiilor și opticolor.

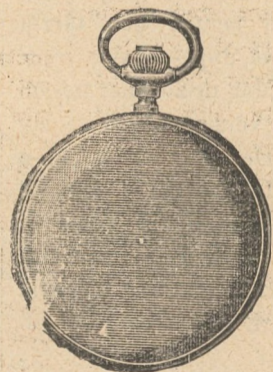
Potire, cruci, cadelnițe, candelē pentru altar, etc., tacāmuri și vase de masă cu prețurile originale de fabrică.

Cercei, inele, broșe și braccetele cu sêu fără petri scumpe.

Inele de căsătorie gata în ori-ce mărime.

Cadouri de nuntă și botez potrivite cu prețurile cele mai eftine.

[113] 24—30

Orologiu de domni remontoir de nickel, 50 mm., cu 3 capace tari 4 fl. 25 cr.

Același cu cutie de oțel oxidat în negru 4 fl. 40 cr.

Același deschis, cu sticlă de cristal 3 fl. 50 cr.

Lanțuri de argint veritabil dela 1 fl. în sus. Lanțuri de aur veritabil dela 9 fl. în sus. Orolōge deșteptătōre de nickel dela 1 fl. 60 cr. în sus. — Se trimite pe lângă rambursă; ce nu coresponde se schimbă imediat sêu se trimit banii înapoi.

Reparaturi de orolōge se esecută bine și eftin.